Inspraak- en reactiebundel

Zienswijzen en reactie op Ontwerp-instemmingsbesluit ‘WINNINGSPLAN BERGEN II’

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Bergen II
Postbus 248
2250 AE Voorschoten
http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF…… 3

KENNISGEVING…….. 4

MONDELINGE EN SCHRIFTELIJKE ZIENSWIJZEN :

OPZOEKTABEL

REGISTRATIENUMMER VERSUS REACTIE- EN ZIENSWIJZENUMMER…… 7

ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN REACTIES / ZIENSWIJZEN…… 8

REACTIENUMMER R008…… 9

ZIENSWIJZENUMMER 1 TOT EN MET 10…… 12

September 2018

Woord vooraf

Van donderdag 5 juli 2018 tot en met woensdag 15 augustus 2018 lag het ontwerp-instemmingsbesluit voor 'WINNINGSPLAN BERGEN II' ter inzage. Een ieder kon naar aanleiding van het ontwerp-instemmingsbesluit een zienswijze inbrengen. Overheden konden een zienswijze in de vorm van een reactie geven.

Wat staat er in het winningsplan Bergen II?
Het door TAQA Onshore B.V. (hierna: de TAQA) ingediende winningsplan Bergen II betreft de gasvoorkomens Bergen Rotliegend, Groet Rotliegend en Schermer Platten. Deze gasvoorkomens zijn gelegen binnen het gebied van de winningsvergunning Bergen II, zoals verleend op basis van de Mijnbouwwet. Geografisch bezien liggen de voorkomens in de provincie Noord-Holland, in de gemeenten Bergen en Alkmaar, alsmede in het verzorgingsgebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Gasproductie uit dit gebied vindt al sinds 1972 plaats. Het winningsplan Bergen II betreft een wijziging en actualisering van het vigerend winningsplan voor deze gaswinningen. De redenen voor wijziging zijn om in de laatste fase de winning op een doelmatige en verantwoorde wijze uit te voeren. TAQA geeft in het winningsplan een verwachte einddatum van de voorgestane productie in 2023 aan.

Ontwerp-instemmingsbesluit en onderliggende stukken
Het winningsplan Bergen II is, zoals voorgeschreven in de per 1 januari 2017 in werking getreden gewijzigde Mijnbouwwet, voorgelegd voor advies aan de betrokken decentrale overheden. Daarnaast zijn het Staatstoezicht op de Mijnen, de Technische commissie bodembeweging en de Mijnraad om advies gevraagd. Alle hierover uitgebrachte adviezen zitten bij de onderliggende stukken die ter inzage lagen.

Zienswijzen en reacties
Op het ontwerp-instemmingsbesluit zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 9 zienswijzen binnengekomen (waarvan 9 uniek) en 1 reactie van overheden. De zienswijzen en reactie zijn integraal opgenomen in deze bundel. U kunt deze inspraak- en reactiebundel downloaden van http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage.

Registratie en verwerking
De ontvangen zienswijzen en reactie zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 7 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende reactie- of zienswijzenummer worden opgezocht.

Verdere procedure
Bij het instemmingsbesluit in de antwoordnota op de zienswijzen en reactie wordt aangegeven of en hoe met de zienswijzen en reacties rekening is gehouden. Het moment waarop de ter visie legging plaatsvindt wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere lokale huis-aan-huis bladen en op http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage. Een belanghebbende die op het ontwerp van een instemmingsbesluit een zienswijze heeft ingebracht, kan later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 37649
4 juli
2018

Kennisgeving ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Bergen II, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van donderdag 5 juli 2018 tot en met woensdag 15 augustus 2018 ligt het ontwerp-instemmingsbesluit voor de gaswinning Bergen II ter inzage. Iedereen kan reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit met een zienswijze. In deze kennisgeving staat hoe dat gaat.

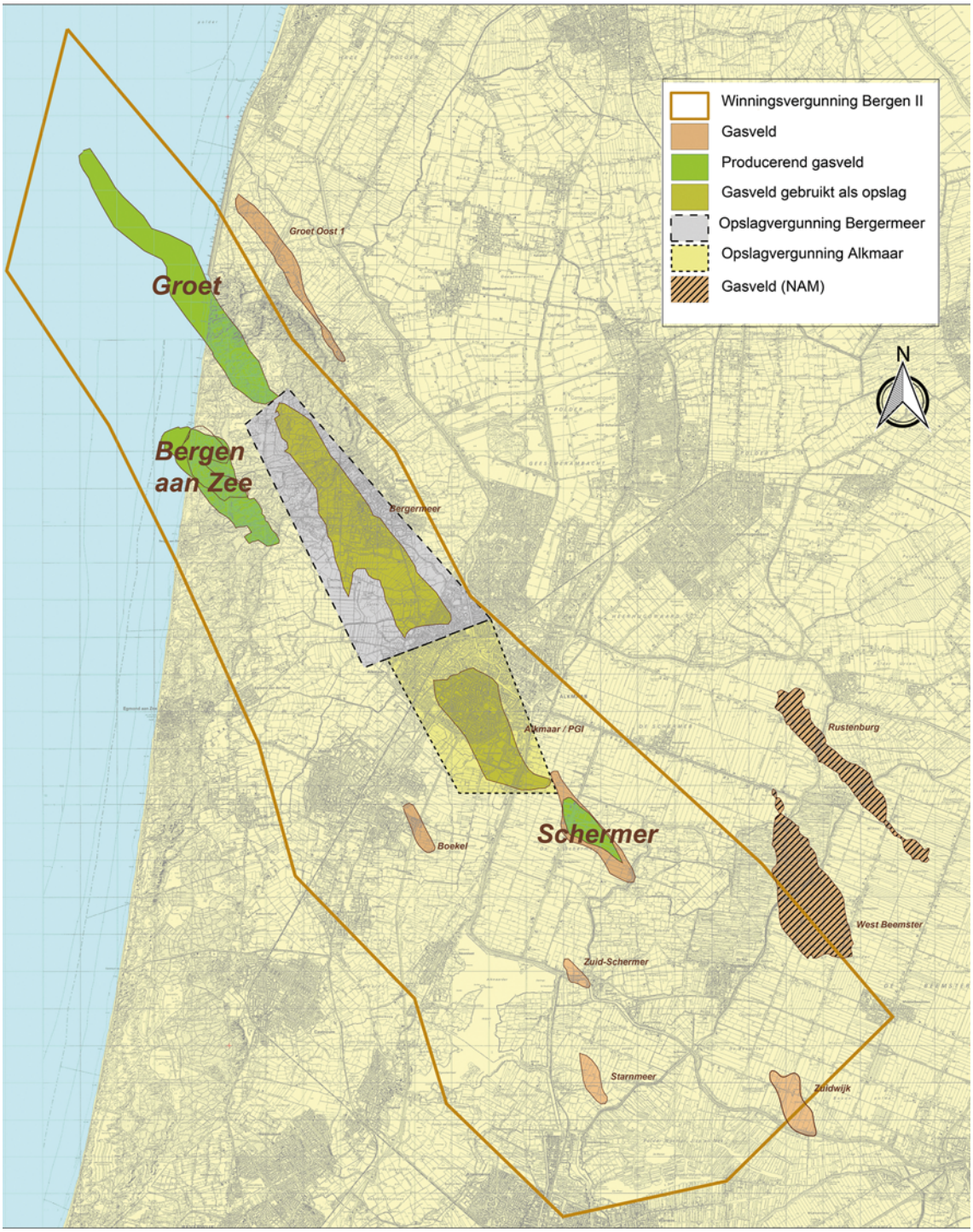

Wat staat er in het winningsplan Bergen II?

Het door TAQA Onshore B.V. (hierna: de TAQA) ingediende winningsplan Bergen II betreft de gasvoorkomens Bergen Rotliegend, Groet Rotliegend en Schermer Platten. Deze gasvoorkomens zijn gelegen binnen het gebied van de winningsvergunning Bergen II, zoals verleend op basis van de Mijnbouwwet. Geografisch bezien liggen de voorkomens in de provincie Noord-Holland, in de gemeenten Bergen en Alkmaar, alsmede in het verzorgingsgebied van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.
Gasproductie uit dit gebied vindt al sinds 1972 plaats. Het winningsplan Bergen II betreft een wijziging en actualisering van het vigerend winningsplan voor deze gaswinningen. De redenen voor wijziging zijn om in de laatste fase de winning op een doelmatige en verantwoorde wijze uit te voeren. TAQA geeft in het winningsplan een verwachtte einddatum van de voorgestane productie in 2023 aan.

Ontwerp-instemmingsbesluit en onderliggende stukken

Het winningsplan Bergen II is, zoals voorgeschreven in de per 1 januari 2017 in werking getreden gewijzigde Mijnbouwwet, voorgelegd voor advies aan de betrokken decentrale overheden. Daarnaast zijn het Staatstoezicht op de Mijnen, de Technische commissie bodembeweging en de Mijnraad om advies gevraagd. Alle hierover uitgebrachte adviezen zitten bij de onderliggende stukken die ter inzage liggen.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt van donderdag 5 juli 2018 tot en met woensdag 15 augustus 2018 het ontwerp-instemmingsbesluit en de onderliggende stukken inzien op http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage en tijdens reguliere openingstijden op de volgende locaties:
- gemeente Bergen, Jan Ligthartstraat 4, Alkmaar
- gemeente Alkmaar, Mallegatsplein 10, Alkmaar

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag.

Uw mening geven?

U kunt van donderdag 5 juli 2018 tot en met woensdag 15 augustus 2018 reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit met het winningsplan en de onderliggende stukken. Dit wordt het indienen van uw zienswijze genoemd.
In uw zienswijze kunt u ingaan op alle onderdelen van het ontwerp-instemmingsbesluit met het winningsplan en de onderliggende stukken. U kunt hierbij denken aan:
- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

U dient in uw zienswijze duidelijk aan te geven op welke onderdelen van het ontwerp-instemmingsbesluit u reageert en uw zienswijze te onderbouwen met argumenten.

Het is goed om te weten dat alleen personen of instanties die op het ontwerp-instemmingsbesluit een zienswijze hebben ingebracht, later tegen het instemmingsbesluit beroep kunnen instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Hoe kunt u reageren?

U kunt uw zienswijze schriftelijk indienen door een brief te sturen naar:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Bergen II
Postbus 248
2250 AE Voorschoten.

Uw brief kan alleen als zienswijze in behandeling worden genomen als u ondertekent met uw naam en adres. Dit geldt ook voor eventuele medeondertekenaars.
Daarnaast kunt u bij de inloopbijeenkomst uw zienswijze mondeling geven. Zienswijzen per e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

Wat zijn de vervolgstappen?

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij het definitieve instemmingsbesluit.

In een Nota van Antwoord wordt opgenomen of en op welke wijze de zienswijzen en reacties in het definitieve instemmingsbesluit zijn verwerkt.
Het definitieve besluit wordt ter inzage gelegd. Hierop staat dan beroep open voor degenen die zienswijzen hebben ingediend. Dit wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant en in huis-aan-huisbladen.

Wilt u meer weten?

Voor nadere informatie en mondeling inspreken kunt u op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur contact opnemen met de heer Hisse de Vries (tel. 06-24352136).

Opzoektabel mondelinge en schriftelijke reactie en zienswijzen

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie of zienswijze opzoeken. De reactie is vanaf pagina 9 opgenomen. De zienswijzen vindt u vanaf pagina 12.

Zienswijzen en reactie op ontwerp-instemmingsbesluit ‘WINNINGSPLAN BERGEN II’

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
GW04-OIB-0001	0001	
GW04-OIB-0002	0002	
GW04-OIB-0003	0003	
GW04-OIB-0004	0004	
GW04-OIB-0005	0005	
GW04-OIB-0006	0006	
GW04-OIB-0007	0007	
GW04-OIB-0009	0009	
GW04-OIB-0010	0010	
GW04-OIB-0008		R008

Alfabetisch overzicht organisaties en reactie / zienswijzen

Zienswijzen en reactie op ontwerp-instemmingsbesluit ‘WINNINGSPLAN BERGEN II’

Zienswijze- / reactienummer	Organisatie
R008	Gemeente Bergen, College van Burgemeester en Wethouders, BERGEN NH
0007	Stichting Gasalarm2, BERGEN NH, mede namens het bestuur van de Stichting Gasalarm2
0006	Stichting Mr. Frits Zeiler, BERGEN NH

Reactie R008

gemeente BERGEN

AANTEKENEN
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

11 AUG 2018

Domein	:	Ruimtelijke Ontwikkeling	Ons kenmerk	:	18uit02874
Team	:	Beleid en Vastgoed	Zaaknummer	:	17uit04811
Contactpersoon	:		Uw brief van	:	
Telefoonnummer	:		Uw kenmerk	:	
Bijlage(n)	:	1	Verzenddatum	:	10 augustus 2018

Onderwerp : Zienswijze ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Bergen II

Geachte heer, mevrouw,

Op 4 juli 2018 heeft u het ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Bergen II ter inzage gelegd. Het is eenieder toegestaan tot 15 augustus 2018 zijn of haar zienswijze in te brengen.

Advies van het college
Eind 2017 heeft u van ons een advies ontvangen over uw voornemen om in te stemmen met het Winningsplan Bergen II. In dit advies hebben wij geadviseerd over onder andere bodemdaling, seismisch risico/bodembewegingen, laagfrequent geluid en compensatieregeling.

Bij de behandeling van onze zienswijze zien wij ook graag deze en andere punten, genoemd in onze brief, betrokken. Volledigheidshalve hebben wij onze brief als bijlage gevoegd.

(Aanvullende) zienswijze
De velden waaruit gas wordt gewonnen betreffen, in relatieve zin, kleine gasvelden. Op 30 mei 2018 heeft uw minister aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal een brief gestuurd, waarin hij nogmaals bevestigt dat hij de gaswinning in Groningen op verantwoorde wijze terug wil brengen naar nul. Hij geeft ook aan dat gaswinning, hoe klein dan ook, risico's met zich meebrengt. Daarom wil hij een gestage afbouw hiervan. Gas kan en mag, volgens hem, worden gewonnen zolang dat nodig en noodzakelijk is en veilig gewonnen kan worden.

Uit de stukken die bij het Winningsplan Bergen II zijn gevoegd, blijkt dat gaswinning niet geheel zonder risico's is. Dit knelt des temeer nu bevingen tot Magnitude 4 toelaatbaar zijn en worden geacht. Wij vragen ons af hoe dit te rijmen valt met de brief van uw minister waarin wordt aangegeven dat de maatschappelijk randvoorwaarden zijn aangescherpt en er nadrukkelijk gekeken wordt naar de lessen die uit de Groningse praktijk worden getrokken.

gemeente BERGEN

Graag zien wij dan ook een nadere onderbouwing waarom gaswinning nodig dan wel noodzakelijk is en het maatschappelijke belang daaraan ondergeschikt is. Wij zijn van mening dat het maatschappelijk belang moet prevaleren boven gaswinning zoals dat ook in Groningen het geval is (geweest).

Voor zover u van mening bent dat ingestemd moet worden met het winningsplan, willen wij dat de afhandeling van de met de gaswinning gepaard gaande schade volledig en snel wordt vergoed. Dit moet ook eenvoudiger en beter zijn en/of worden geregeld. Wij zien graag een geheel onafhankelijke instantie die alle gevallen afhandelt. Uitgangspunt daarbij is: "de concessiehouder/exploitant is verantwoordelijk tenzij anders is aangetoond". De schade moet binnen afzienbare tijd tot een, gedeeltelijke dan wel gehele, uitkering leiden, zodat onzekerheid wordt weggenomen. Wij zien dan ook dit punt verwerkt in het instemmingsbesluit.

Ten slotte merkt het college op dat zij de periode van ter inzage legging zeer ongelukkig vindt. Beter was geweest als dit na de zomervakantie had plaatsgevonden of ruim van tevoren.

Tot slot

Hebt u nog vragen? Neemt u dan contact op met , beleidsmedewerker Milieu van het team Beleid en Vastgoed via telefoonnummer Wilt u bij correspondentie het kenmerk 18uit02874 vermelden?

Met vriendelijke groet,
college van Bergen,

b.a.

mr. M.N. Schroor
secretaris

b.a.

drs. H. Hafkamp
burgemeester

Zienswijze 0001 tot en met 0010

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Bergen II
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

06 JUL 2018

Bergen NH, 5 juli 2018

Betr. bezwaar tegen kennisgeving instemmingsbesluit Bergen II, zoals gepubliceerd in Alkmaar op zondag van 1 juli 2018.

LS,

Ondergetekende is tegen bovengenoemd plan vanwege de volgende redenen:

- **Wij hebben al minstens 2 aardbevingen bewust meegemaakt op ons adres in Bergen NH, toen TAQA hier al actief was.**
- Wij vinden dat de uitverkoop van Nederlands gas naar het buitenland moet worden beëindigd.
- Wij vinden dat de betrekkingen met Russische leveranciers moeten worden genormaliseerd en dat het aangekochte Russische gas geschikt moet worden gemaakt voor bestaande Nederlandse gastoestellen.
- Industrie en andere grootverbruikers moeten door de Nederlandse overheid gedwongen worden om geen Nederlands gas meer af te nemen.
- Nu is alleen de kleinverbruiker de dupe en die draait voor alle kosten op.
- Wij verwachten van de Nederlandse overheid een "Koopt Nederlandse waar....." houding, d.w.z. de nu stelselmatige bevoordeling van het buitenland ten koste van de Nederlandse burger moet stoppen. Dat geldt dus ook voor de dividendbelasting. Mijn advies: verhogen naar 20 % en niet afschaffen. Minder vredesoperaties en geen verdere activiteiten alleen gericht om Rutte te lanceren in de EU om Tusk op te volgen.
- Het is niet netjes om zulke belangrijke besluiten expres in de zomermaanden te publiceren in een zielig blaadje zoals u nu doet. Dit blad komt niet bij iedereen. De Bergenaar leest de Duinstreek en Bergens Nieuwsblad!
- TAQA, een Arabische maatschappij, heeft meer geluk dan wijsheid dat er recent geen nieuwe aardbevingen in Bergen NH zijn geweest.
- U heeft wel lef om na de recente berichtgeving over de schade door gaswinning in Groningen waarbij gedupeerden nog jarenlang in onzekerheid verkeren, nu in Bergen NH met een instemmingsbesluit te komen.
- De kleinverbruikers van gas worden door Nederlandse overheid met warmtepompen op onnodige hoge kosten gejaagd, omdat ze geen gas meer mogen gebruiken. De monteurs voor genoemde ombouw zijn er niet eens, waarvan akte.

Hoogachtend,

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegse
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?
Tijdens de bevingen in 2001, ben ik erg slecht behandeld. Ik zou het plezierig vinden wanneer TAQA alsnog de schade met mij goed regelt. De bestuursrechter heeft slechts 1/3 van de schadevergoeding toegekend. Na een latere beving plusminus 2011, heb ik opnieuw een scheur in de gang van mijn woning aan TAQA gemeld. Dit heb ik voor de WOZ waarde gemeld bij de gemeente, de rechtbank in Alkmaar en bij het Hof in Amsterdam. Daar vond men dit erg onbelangrijk.

Ik begrijp dat er verder gas gewonnen moet worden. Helaas gebeurt dat nu in Noord-Holland Noord. Wat nodig is voor alle inwoners van Bergen is een deugdelijke schadevergoedingsregeling, waarbij alle schade vergoed wordt. De inwoners van Bergen mogen niet gerust gesteld worden met een gedeeltelijke schadevergoeding.

6-8-2018.

0002

GW04-OIB-0002

betr.: zienswijze gaswinningsplan
Bergen II

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland,
Bureau Energieprojecten,
Postbus 91344,
2509 AC Den haag.

07 AUG 2018

Mijne Heren,

betr.: mijn herziene zienswijze.

Daar de afwikkeling van de vorige gaswinning voor vele Bergenaren en ook voor mij zeer teleurstellend is afgelopen, wijs ik met klem - ook namens alle Bergenaren -de nieuwe gaswinning af.

Mijn door de onderzoekscommissie getaxeerde claim werd slechts met minder dan een derde van het getaxeerde bedrag gehonoreerd. Mijn huur ontving niets en wenst over deze narigheid niet meer te spreken.

Er is voldoende gas in de wereld, ook nabij. Zie het stukje van de Heer Wiegel in de Telegraaf "Deze week nog zegde voorzitter de Heer Juncker van de Europese Commissie aan President Trump toe, dat landen in Europa veel meer Amerikaans vloeibaar gas zullen importeren. Prima."
Bovendien gaat Shell in 2020 in de zee bij Algerije daar gas en olie winnen.

De Groningers hebben nog steeds geen vergoedingen ontvangen. Het vertrouwen van de Groningers, Bergenaren en andere gedupeerden, die er ook zijn - volgens de heren, die de claims van Bergenaren onderzochten, de en zijn collega,- is diep geschokt.

Indien wij wederom zouden worden gedwongen om gas te laten exploiteren, dan wens ik voor mijzelf en alle Bergenaren een garantie, dat claims worden onderzocht en gehonoreerd.

Gezien bovenstaande wijs ik dringend de komende gaswinning Bergen II af.

Wilt u goede nota nemen van mijn bezwaren.

Wilt u de ontvangst van dit epistel aan mij bevestigen, waarvoor dank.

Hoogachtend,

Copie aan
van , die mijn
eerdere vizie aan u toezond.

Conclusie: instabiele grond, dus geen gasexploitatie. Niet nog meer scheuren in de diverse huizen door ook kleine bevingen.

Oplossing: Groningers andere huizen aanbieden in andere streek en grond gebruiken voor landbouw.
Dan is er voldoende gas in Nederland en geen, ook nog, narigheid in Noord-Holland Noord.

Copie aan Ministerie van Economische Zaken en Klimaat,
Inspraakpunt Winningsplan Bergen II,
Postbus 248, 2250 AE Voorschoten.

Wilt u de ontvangst van deze copie aan mij bevestigen. Waarvoor dank!

Aanhef:
Voorletters:
Tussenvoegse
Achternaam:
Spreekt in als:

Straat:
Huisnummer:
Toevoeging:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoon:
E-mail:

Zienswijze:

Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?
Ik ben van mening dat het onjuist is te stellen dat het onwaarschijnlijk is dat er scheuren en andere schade door bodemtrilling kan ontstaan. Deze hebben zich namelijk in het verleden aantoonbaar voorgedaan. Bevingen zijn daadwerkelijk waarneembaar uit mijn persoonlijke ervaring.
De bewering van TAQA dat de bodem uit stevige duingrond bestaat is, in ieder geval wat betreft Alkmaar, onjuist. De bodem aldaar bestaat uit duin-moerasgrond.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
Ik zou graag in de m.e.r. onderzocht zien wat het effect van de winning is op de veestapel.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?
De brom van de laagfrequente trilling verstoort mijn woongenot, mijn gezondheid en mijn concentratievermogen in de werksituatie.

Beste mensen

31 JUL 2018

Graarne zou ik u willen vragen toch voorzichtig te zijn met de explotatie van gasvelden in noord-holland, daar toch bekend is dat ook hier verzakkingen kunnen ontstaan zodat we ook hier scheuren in kelders en gebouwen kunnen verwachten

13/8/2018

0005

Geachte mevrouw, heer,

Inzake zienswijze van mijn kant ten aanzien van Wijzigingsplan Bergen II:

Ik wil mondeling gehoord worden in de omgeving van het gebied in Bergen. Ik word geraakt in mijn belang

Ik verneem graag van u.

Stichting Mr. Frits Zeiler,
voorheen Vereniging Nieuw Bergen

Behoud Dorpsschoon, Landschap en
Leefbaarheid Bergen

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Bergen II
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

11 AUG 2018

Bergen (NH), 9 augustus 2018

Betreft: Zienswijze Ontwerp-instemmingsbesluit
Winningsplan Bergen II

Geachte dames/heren,

Graag geven wij u onze zienswijze op het Ontwerp-instemmingsbesluit Winningslocatie Bergen II.
Uit de ter inzage liggende rapportages laat de Seismische Risicoanalyse (SRA) zien, dat door het 'leeg produceren' van de bedoelde gasvelden in de Concessie Bergen aardbevingen (bodemtrillingen) met een magnitude van 3 tot (ruim) 4 'niet ondenkbaar' zijn. Dit is voor ons onaanvaardbaar.

Al in 2001 heeft in Bergen een beving plaatsgevonden net binnen deze range; aan de lage kant daarvan. Deze beving heeft in het dorp Bergen bij veel huizen aanzienlijke schade toegebracht. Herhaling is dus 'niet ondenkbaar', sterker nog: een nog grotere magnitude zal veel meer, en dus exorbitante schade op gaan leveren.
Naar onze mening is dan ook het 'leeg produceren' niet mogelijk; in ieder geval totaal ongewenst gegeven de risico's.

NB1: een vergelijking met Groningen gaat niet op. Niet alleen is de geologische constellatie onvergelijkbaar, maar vooral de diepteligging van de gasvelden verschilt. In Groningen rond 3000 meter diep; in Bergen circa 2000 meter. De impact van een beving met dezelfde magnitude in Bergen, is dan ook veel groter dan in Groningen.

NB2: de autonome zettingen geven in Bergen geen schade van betekenis. Het zijn de aardbevingen die ontoelaatbare schade toebrengen. Het ware gewenst bij de analyse de (gevolgen van) bevingen en autonome zettingen van elkaar te scheiden.

In de beschrijving lezen wij ook dat wellicht voor het 'leeg produceren' nieuwe putten zullen moeten worden geboord en/of bestaande putten moeten worden 'overgehaald' (bedoeld wordt waarschijnlijk 'overhauld', dan wel in gewoon Nederlands: 'onderhouden').
Het boren van nieuwe putten dient naar onze mening apart te worden aangevraagd en kan niet onder het Instemmingsbesluit vallen, gezien het feit dat daaromtrent geen nadere gegevens worden verstrekt. Aanpassen van de 'zuigdruk' dient evenzeer openbaar te worden bekendgemaakt.

Mocht het 'Instemmingsplan Winningslocatie Bergen II' ondanks onze (en andere) zienswijze(n) toch worden toegestaan, dan eisen wij een zeer degelijk risicobeheersplan. Dit plan zal in overleg met de Bergense bevolking moeten worden opgesteld, conform hetgeen inmiddels in Groningen 'usance' is, c.q. hoort te zijn.
Dit geldt ook/zeker voor het eventueel boren van nieuwe putten.

Secretariaat: - IBA NL93 INGB 0008 8794 72

Na 24 april 2017:

Tenslotte dient een op 'Bergen' toegespitst Schadeprotocol te worden vastgesteld en aan locale autoriteiten en de 'Bergens bevolking' ter goedkeuring te worden voorgelegd. In dit geval mag 'Groningen' een 'voorbeeld' zijn.

Met de meeste hoogachting,
Namens de 'Stichting Mr. Frits Zeiler,
voorheen Vereniging Nieuw Bergen

Bestuurslid Secretaris a.i.

CC (per e-mail):
- Gemeente Bergen NH
- Comité Gasalarm 2
- Bewonersvereniging Bergen Centrum

Stichting Gasalarm2

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Bergen II
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

11 AUG 2018

Betreft: zienswijze ontwerp instemmingsbesluit Winningsplan Bergen II
Datum: 10 augustus 2018

Geachte lezer,

Het ontwerp-instemmingsbesluit voor de gaswinning Bergen II dat de minister van Economische Zaken en Klimaat op 5 juli 2018 ter inzage heeft gelegd, geeft het bestuur van de Stichting Gasalarm2 aanleiding tot het volgende commentaar. Het commentaar beperkt zich tot drie hoofdpunten:

1. Waarom bijna lege gasvelden uitputtend leegproduceren?
2. Waarom de bevolking in de buurt van de bij dit winningsplan betrokken gasvelden blootstellen aan het risico van aardbevingen tot M4 op de schaal van Richter?
3. Waarom de bodembeweging als gevolg van de activiteiten van de olie- en gasindustrie (vooral in dit geval van Taqa) op de gekozen manier geanalyseerd?

In ons commentaar proberen wij op deze vragen antwoorden te vinden en conclusies te trekken.

Lege gasvelden leegproduceren
Nu de productie van gas uit het Groninger gasveld versneld wordt afgebouwd vanwege de onaanvaardbare risico's voor de bevolking van verdere productie van gas voor de markt uit dit grote veld, is de vraag actueel geworden hoe Nederland en een groot deel van West-Europa voor zolang nodig voorzien kan blijven in de behoefte aan gas. Een antwoord is de productie van gas uit de kleine gasvelden zo ver mogelijk op te voeren. Maar dat is niet voldoende. Op de wereldmarkt van gas is een levendige handel in dit product en de vraag is of het niet veel eenvoudiger is, goedkoper wellicht en veiliger zeker, om gas te betrekken van die markt. De drie bij dit winningsplan betrokken gasvelden leveren in totaal de komende vijf jaar niet meer dan een schamele 350 miljoen m3 op. Natuurlijk dit is ook handel, maar wel handel met een risico voor de bevolking, niet voor de producent. Daarom vinden wij dat gekoppeld aan dit winningsplan een nieuw schadeconvenant moet worden afgesloten tenminste conform de afspraken die in Groningen zijn gemaakt (omgekeerde bewijslast, van de producent onafhankelijke schadeopname en -afwikkeling).
Om het laatste in de velden nog aanwezige gas te kunnen produceren zijn hulpmiddelen nodig (compressoren/pompen). Zijn die in voldoende mate aanwezig of moet daar nog in worden voorzien? en zo ja: wat zijn de consequenties?
En dan: wat zijn de drukken in de velden nu? Het is bekend dat de grootste kans op aardbevingen juist in de laatste fasen van gaswinning optreedt. Verdere depletie vergroot die kans. De enige manier om die kans te verminderen is de gaswinning direct te compenseren met stikstof of CO_2. Is dit overwogen? en zo nee: waarom niet?

Tenslotte, als de velden echt leeg zijn, wat gebeurt er dan mee? Worden de putten afgedicht en voor zover mogelijk de installaties gesloopt? Of zijn er plannen ze te gaan gebruiken voor de opslag van N2 of CO2. Wij stellen het op prijs als op dit punt een politiek houdbare belofte wordt gedaan.

Gaswinning en een bevingsrisico tot M4

Gedurende winningsperiode van gas uit de toenmalige Amoco-, BP- nu Taqa-concessie zijn er 5 aardbevingen geweest, vier in het Bergermeergasveld[1] en een in het Bergen aan Zee gasveld[2]. De bevingen in het Bergermeergasveld hebben vooral in 2001 aanzienlijke schade veroorzaakt, en anders dan de minister meent in het ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Bergen II is er toen wel degelijk ook flinke stucturele schade waargenomen. De beving van M3,5 op de Richterschaal op een diepte van 2 km is naar onze mening zwaarder geweest (ernstiger effect op maaiveldniveau) dan de beving van M3,6 in Huizinge met de bevingshaard op een diepte van 3 km. En die laatste heeft uiteindelijk de doorslag gegeven bij de politiek de Groningse gaswinning te gaan stoppen.
De Bergen aan Zee- en Groetvelden liggen aan weerszijden van het Bergermeerveld in dezelfde geologische formatie. Bewegingen in de één kunnen die in de andere beïnvloeden (zoals in 2001 het geval moet zijn geweest). Verdere depletie van de productievelden roepen onbekende risico's op voor de gasopslag en dus voor de bebouwing in vooral de gemeente Bergen. De effecten ervan dienen dan ook in die samenhang te worden beoordeeld.
Na de aardbeving in Huizinge op 16 augustus 2012 heeft de SodM een geheel nieuwe analyse gemaakt van de risico's en magnitudes van bevingen in het Groningerveld bij voortgezette depletie. De uitkomsten verschilden dramatisch van de tot dan toen overal aanvaarde waarden tot M3.9. Bevingen tot M5.7 konden mogelijk zijn, dat wil zeggen tot ca. 500x zwaarder! Ons inziens had de SodM ook voor de velden in de Taqa-concessie een dergelijke analyse moeten maken.
Bevingen tot M4 – zoals vermeld in het ontwerp-instemmingsbesluit - die een EMS intensiteit van VII zullen hebben, veroorzaken zeer aanzienlijke schades aan de hier meest voorkomende burgerlijke bouwwerken (staalfundering, metselwerk en houten balklagen) in de schadeklassen 3 en 4 (aanzienlijke tot zware schade). Een ontwerpbesluit dat gaswinning in Bergen II toestaat met een risico voor de bevolking van aardbevingen tot M4 is voor ons dan ook onaanvaardbaar.

Analyse van de bodembewegingen

Sinds 1972 wordt het gebied rondom de gasvelden van de Taqa-concessie gewaterpast. Dit gebeurt om de 5 jaar. Er is een net van meetpunten aangelegd, dat zijn meest vaste punten aan gebouwen. De punten zijn op een kaart weergegeven. Bij de laatste metingen (2011 en 2016) zijn op deze kaarten de verschillen met de vorige meting bijgeschreven. Voor zover wij kunnen zien gebeurt dat niet consequent, zoals blijkt uit de gegevens op de betreffende referentiestaten. Daarnaast zijn de gegevens niet in de bijbehorende documentatie verwerkt in een totaal overzicht rondom elk gasveld. Op de inloopbijeenkomst op 11 juli 2018 in Hotel Marijke in Bergen stond op de stand van TNO een informatiebord waar een globale samenvatting werd getoond. Het is ons niet duidelijk geworden hoe de gegevens van de vijfjaarlijkse waterpassingen tot die daar weergegeven beelden zijn gemaakt. Daar komt bij dat de ruimten tussen de waterpas-meetpunten vaak aanzienlijk zijn en er grote verschillen te zien zijn tussen de bewegingen op die punten, ook op naast elkaar gelegen punten. Is er een wetenschappelijk verantwoorde vertaalslag te maken van een in onze ogen erg grofmazig meetnet naar de effecten van gaswinning in de betreffende gasvelden op ons maaiveldniveau? Het is immers de bodembeweging door de gaswinning en -opslag waar wij als bewoners mee te maken hebben (en dat zijn bewegingen op kamerniveau). We weten dat kleine verschillen in het draagvermogen van de ondergrond ook door de bodembeweging scheuren in funderingen tot gevolg kunnen hebben. Metselwerkconstructies kunnen nu eenmaal nauwelijks trekkrachten opnemen.
Behalve de gegevens over bodembewegingen d.m.v. waterpassing beschikt Taqa over ons inziens vrij summiere GPS-gegevens met betrekking tot bodembewegingen door de gasopslagen in Bergermeer en

[1] 06-08-1991: M3.0; 21-09-1994: M3.2; 09-09-2001: M3.5; 10-09-2001: M3.2
[2] 10-10-2001: M2.7

Alkmaar. Uit deze gegevens blijken de effecten ervan in een veel groter gebied merkbaar dan alleen binnen de getrokken contour (de invloedsfeer genoemd) op de bijbehorende kaart met GPS locaties. De vraag is dan ook: klopt de bewering van TNO dat bodembeweging door gaswinning en –opslag alleen in zogenaamde scholvorm waarneembaar is binnen de weergegeven "invloedsferen" en als dat niet of heel anders het geval is (zoals de GPS-gegevens suggereren) wat betekent dat dan voor de gebouwen op het maaiveld?
Naast de door de mens geïnduceerde bodemkrachten bestaan er natuurlijk ook de meer autonome bodemprocessen, die echter een heel andere tijdscurve volgen, een tijdscurve waar onze constructies goed mee overweg kunnen (dat al honderden jaren doen). Dat is anders geworden sinds daar de bewegingen door de gaswinning en -opslag bij zijn gekomen. Eventuele schade kan dan ook alleen maar het gevolg zijn van dat laatste. Het is gezien de consequenties daarom dringend gewenst dat de registratie en de analyse van de bodembewegingen op een nieuwe leest worden geschoeid, tenminste zolang de gaswinning (en de gasopslag) zouden worden gecontinueerd.

Conclusies

1. In plaats van gaswinning uit de betrokken gasvelden is het veiliger voor de bevolking de overeenkomstige hoeveelheid gas te kopen op de wereldmarkt.
2. Zolang de gaswinning in Bergen II voortduurt moet een nieuw schadeconvenant worden afgesloten tenminste conform de afspraken die in Groningen zijn gemaakt (omgekeerde bewijslast, van de producent onafhankelijke schadeopname en –afwikkeling).
3. De beste manier om de kansen op aardbevingen te verminderen is om tegelijkertijd met de gaswinning de drukafname in de velden te compenseren met injectie van N2 of CO2.
4. De Bergen aan Zee- en Groetvelden liggen aan weerszijden van het Bergermeerveld in dezelfde geologische formatie. Bewegingen in de één kunnen die in de andere beïnvloeden (zoals in 2001 het geval moet zijn geweest). Verdere depletie van de productievelden roepen onbekende risico's op voor de gasopslag en dus voor de bebouwing in vooral de gemeente Bergen.
5. Het ontwerpbesluit dat gaswinning in Bergen II toestaat met een risico voor de bevolking van aardbevingen tot M4 is voor ons onaanvaardbaar.
6. Het is gezien de consequenties voor bouwconstructies gebouwd tot zeker ±1950 dringend gewenst dat de registratie en de analyse van de bodembewegingen op een nieuwe leest worden geschoeid, bijvoorbeeld door over te stappen op een sterk uitgebreid GPS-netwerk - tenminste zolang de gaswinning (en de gasopslag) zouden worden gecontinueerd.

Met vriendelijke groeten

Namens het bestuur van de Stichting Gasalarm2

15 AUG 2018

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Bergen II
Postbus 248, 2250 AE Voorschoten

ingekomen 14 augustus 2018

Zienswijze → Ontwerp-instemmingsbesluit Winningsplan Bergen II.

Pro forma, omdat ik de betreffende stukken pas vandaag, vanwege vakantie, kon inzien. Ik ga deze stukken snel bestuderen en stuur mijn definitieve zienswijze morgen op. Andere informatiebron:
Artikel: Bodemdaling Monsterse en Pettemer Zeewering: gevolg van geologische processen in diepe ondergrond te vinden op het internet bij: vakbladgeotechniek.nl. En nog enkele andere alarmerende artikelen die geschreven zijn door vakkui op het gebied van geotechniek. In genoemd artikel gaat het over de consequenties voor het achterland (niet alleen bij de twee zeeweringen); betreft dus ook het gebied tussen: Hargen aan zee en Camperduin. Het gaat over brenkzones, aardbevingskansen, toename zoute kwel, hydraulische condities van het oppervlakte water, daling van het maaiveld; gevolgen voor dijken (met mijn aanvulling: duinen) waterpeil regulerende constructies en rioolsystemen. Hierbij vul ik aan: mogelijke schade aan woningen en verdere bebouwing. Ik mis (en vrees) berekeningen van de cumulatieve inwerking op de bodemdaling enz. die ontstaat, of kan ontstaan door gaswinning (en opslag). Ik acht het ontwerpbesluit onvolledig en daarmee geeft het een onjuiste weergave van de risico's, ook voor mijn woning, mijn woonomgeving, de kustlasla[illegible] het milieu, natuurwaarden, verrijking, toeristische waarde [illegible]

mijn naam:

16 AUG 2018

Aan: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat [15 aug. 2018]
Inspraakpunt Winningsplan Bergen II. Postbus 248, 2250 AE Voorschoten
Zienswijze: Ontwerp instemmingsbesluit Winningsplan Bergen II.

Dit in aansluiting op mijn Pro forma Zienswijze van 14 aug. 2018; alle daarin genoemde zaken en bezwaren dienen te worden gevoegd bij deze Zienswijze. Alle punten bij o.a. 7.2.2 'Adviezen' van de verschillende instanties, in het Ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Bergen II, dienen hier bij mijn zienswijze als ingevoegd te worden beschouwd. Ik ben van mening dat vrijwel alle adviezen erg 'kort door de bocht' worden afgehandeld. Mijn Zienswijze daarop is dat dit, zeker gezien de risico's voor mens, natuur en bebouwing e.d., veel serieuzer dient te geberen. Alleen in artikel 2 van het Ontwerp instemmingsbesluit, wordt het advies van SodM, om een risico-beheerssysteem te laten opstellen, opgevolgd. Dit risicobeheersplan is er nu nog niet, zodat ik daarover nu niet mijn zienswijze kan geven, dat is jammer. Ik ben van mening dat in het risicobeheersplan ook de afregeling van mogelijke schade door aardbevingen, dient te worden vastgelegd. Dus niet alleen dat Taqa Onshore B.V. daar dan voor moet betalen, maar ook onmiddellijk, zonder juridische processen van/door verzekeraars e.d.! De aardbevingen in Groningen, met de schadeafhandelingen daarvan, duidt m.i. op minachting van de betrokken burgers, dat dient hier nu beter geregeld en vastgelegd te worden! (Op hoog niveau, en niet (alleen) via omgevingsvergunningen van de Gemeente Bergen).
In het risicobeheersplan mis ik mogelijk schade aan de zeewering en binnendijken en risico's voor de reactor in Petten en de kernafval-opslag bij ECN.
In de stukken komt niet eenduidig naar voren hoe er omgegaan wordt met de cumulatieve werking t.g.v. verschillende invloeden: Onlangs veel (menselijke) zandsuppletie, verdroging, verzilting, zeespiegelrijzing, klimaatverandering, tektonische werking diepe ondergrond, enz. Er is veel onenigheid hierover onder [illegible]!

ing.

datum: 15 augustus 2018,

16 AUG 2018

Aan:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Inspraakpunt Winning en opslag Bergen 2

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

Datum 15 augustus 2018

Betreft Indienen zienswijze

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij dienen wij een zienswijze in i.v.m. winning, opslag en distributie gas Bergen 2.

Wij verwijzen ook naar de zienswijze van Gasalarm2, die zich inzet namens de burgers van Bergen.

Wij ondersteunen deze zienswijze van harte.

Daarnaast hebben wij zelf vragen over winning en transport van gas.

Winning:

Taqa meld dat de winningsgebieden Bergen 2 vergaand leeg zijn geproduceerd.

De toekomstige winning ziet op het produceren van de laatste reserves.

Als er zo weinig gas in de velden zit.

Waarom wil Taqa dan een vergunning tot 2023?

Transport van het gas:

Sinds Taqa actief is ervaren wij trillingen onder ons huis. Voelbaar en hoorbaar.

Mogelijke oorzaak?

- Waarschijnlijk zijn de gasleidingen niet geïsoleerd.
- Waarschijnlijk zitten er in de bochten van de leidingen compressoren voor gastransport.
- Waarschijnlijk ontstaan er wervelingen van vloeibaar gas na bochten in de leidingen.

Wij ervaren deze trillingen al jaren en houden een rapportage bij.

De maandelijkse rapportage mailen wij naar het RUD en het SodM.

Het RUD heeft onze rapportage meegenomen in hun onderzoek.

Wij als burgers van Bergen zijn voorstander van een grondig onderzoek naar de herkomst van deze trillingen.

Een onderzoek dat plaats zou moeten vinden, voordat Taqa een aanpassing van de huidige vergunning krijgt.

Mogelijke meetinstrumenten:

Professionele meetinstrumenten.

Met tilt meters kunnen laagfrequente trillingen in de bodem vastgelegd worden.

Hoogachtend,

Hoogachtend,